

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoCsp/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120282871
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:6120282871.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnom spore žalobcu: 365.bank, a. s., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie č. 4, IČO: 31 340 890, (pred zmenou obchodného mena Poštová banka, a.s., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie č. 4, IČO: 31 340 890), zastúpeného splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie č. 8/A, IČO: 47 232 471, proti žalovanej: U. F. (predtým F. - S.), nar. XX.XX.XXXX, bytom trvale J., korešpondenčná adresa: J., ul. N. G. č. X/XX, o zaplatenie sumy 9.985,13 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 46Csp/55/2020-86 zo dňa 07. decembra 2020, takto

rozhodol:

vo výrokoch I. a II. zostáva rozsudok okresného súdu **n e d o t k n u t ý**.

Vo výrokoch III. a IV. rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec **v r a c i a**

okresnému súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 46Csp/55/2020-86 zo dňa 07.12.2020 konanie v časti o zaplatenie 1.050,- eur s príslušenstvom zastavil (výrok I.). Žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 6.451,30 eur spolu s úrokom z omeškania: vo výške 5 % zo sumy 7.651,30 eur od 28.12.2019 do 17.04.2020, vo výške 5 % ročne zo sumy 7.501,30 eur od 18.04.2020 do 15.05.2020, vo výške 5 % ročne zo sumy 7.351,30 eur od 16.05.2020 do 15.06.2020, vo výške 5 % ročne zo sumy 7.201,30 eur od 16.06.2020 do 13.07.2020, vo výške 5 % ročne zo sumy 7.051,30 eur od 14.07.2020 do 17.08.2020, vo výške 5 % ročne zo sumy 6.901,30 eur od 18.08.2020 do 14.09.2020, vo výške 5 % ročne zo sumy 6.751,30 eur od 15.09.2020 do 21.10.2020, vo výške 5 % ročne zo sumy 6.601,30 eur od 22.10.2020 do 20.11.2020, vo výške 5 % ročne zo sumy 6.451,30 eur od 21.11.2020 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 150,- eur splatných vždy do 20. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudlo rozhodnutie právoplatnosť s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia (výrok II.). Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol (výrok III.). Zároveň rozhodol, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 53,26 % (výrok IV.).

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobou doručenou súdu dňa 09.07.2020 sa žalobca domáhal vydania súdneho rozhodnutia, ktorým by uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 9.985,13 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8.872,19 eur od 28.12.2019 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 26.09.2016 uzatvorili žalobca v právnom postavení veriteľa a žalovaná v právnom postavení dlžníka zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1627972543, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli okrem iného aj Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery. Na základe zmluvy žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky v sume 10.000,- eur a žalovaná sa zaviazala

vrátiť žalobcovi istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa zmluvných dokumentov. Žalovaná neplnila úver riadne a včas. V dôsledku jej omeškania s plnením úveru žalobca ju upozornil na možné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru a nakoľko táto nereagovala, vyhlásil dňa 21.05.2018 úver za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaná vykonala nasledovné úhrady: dňa 20.11.2019 sumu vo výške 10,- eur, dňa 27.12.2019 sumu vo výške 10,- eur. V súlade so zmluvnými dokumentmi vznikla žalovanej povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver žalobcovi aj úroky, pričom bola v zmluve dojednaná úroková sadzba vo výške 9,90 % ročne. Žalobca si uplatňoval voči žalovanej od momentu zosplatnenia úveru len zákonné úroky z omeškania (§ 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z.) vo výške 5 %. Určujúcim dátumom pre začatie úročenia zákonným úrokom, a to percentom z dlžnej istiny po vykonaní poslednej úhrady žalovanou, bol potom deň nasledujúci po poslednej vykonanej platbe zo strany žalovanej. Žalobca tak žiadal zaviazať žalovanú zaplatiť mu istinu vo výške 8.872,19 eur a vyčíslený úrok z istiny vo výške 369,40 eur (ide o súčet dlžného zmluvného úroku a zákonného úroku z omeškania od momentu poskytnutia úveru do momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru), vyčíslený zákonný úrok z omeškania vo výške 712,54 eur (ide o vyčíslený úrok z omeškania od momentu zosplatnenia úveru do vykonania poslednej úhrady žalovanou), zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8.872,19 eur od 28.12.2019 do zaplatenia; poplatky vo výške 31,- eur.

Žalobca podaním zo dňa 30.10.2020 zobral žalobu v časti o zaplatenie sumy 1.050,- eur späť a v tejto časti žiadal konanie zastaviť, nakoľko žalovaná uhradila sedem splátok po 150,- eur (dňa 17.04.2020, dňa 15.05.2020, dňa 15.06.2020, dňa 13.07.2020, dňa 17.08.2020, dňa 14.09.2020, dňa 21.10.2020). S ohľadom na uvedené platby žiadal zaviazať žalovanú na zaplatenie istiny vo výške 8.935,13 eur a zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z 8.872,19 eur od 28.12.2019 do 17.04.2020, vo výške 5 % ročne z 8.722,19 eur od 18.04.2020 do 15.05.2020, vo výške 5 % ročne z 8.572,19 eur od 16.05.2020 do 15.06.2020, vo výške 5 % ročne z 8.422,19 eur od 16.06.2020 do 13.07.2020, vo výške 5 % ročne z 8.272,19 eur od 14.07.2020 do 17.08.2020, vo výške 5 % ročne z 8.122,19 eur od 18.08.2020 do 14.09.2020, vo výške 5 % ročne z 7.972,19 eur od 15.09.2020 do 21.10.2020, vo výške 5 % ročne z 7.822,19 eur od 22.10.2020 do zaplatenia. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca účinne vzal žalobu čiastočne späť, a to v časti istiny spolu vo výške 1.050,- eur spolu s príslušenstvom, okresný súd konanie v tejto časti zastavil. Pri rozhodnutí vychádzal z ust. § 144, § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“.

Následne sa súd zaoberal zostávajúcim predmetom sporu, čo posúdil v zmysle ust. § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v platnom znení (ďalej len Obchodný zákonník), § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2 písm. a/ až k/, r/ a y/, § 7 ods. 1, § 11 ods. 1 písm. b/, d/, ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len zák. č. 129/2010 Z. z.), § 52 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len Občianskeho zákonníka), § 52 ods. 2 až 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, § 53 ods. 1 až 3, 5 Občianskeho zákonníka v platnom znení, § 54 ods. 1, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súčasne išlo aj o zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zák. č. 129/2010 Z. z. a preto musela byť podriadená režimu tohto zákona ako aj všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv upravenej v Občianskom zákonníku. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzavrel žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy ako aj obsah úverových podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu. Bolo preto potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka ako aj zák. č. 129/2010 Z. z.

Okresný súd zmluvu o úvere zo dňa 26.09.2016 ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podrobil súdnejmu prieskumu zistiť, že ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu, ktorej obsah a obsah jej príloh žalovaná nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť, pretože nejde o individuálne dojednané zmluvné ustanovenia. Ďalej zistil, že zmluva obsahuje nesprávny údaj o celkovej čiastke, ktorú mala žalovaná zaplatiť a aj nesprávny údaj o výške ročnej percentuálnej miery nákladov, ďalej len „RPMN“ (§ 9 ods. 2 písm. j/ zák. č. 129/2010 Z. z.), keď zo zmluvy o úvere vyplýva, že žalovaná mala úver splatiť v 96 mesačných splátkach po 162,98 eur, čo predstavuje sumu spolu vo výške 15.646,08 eur). V zmluve nie je uvedená celková čiastka, ktorú má žalovaná splatiť, ale len údaj o výške úveru 10.000,- eur a celkovej výške nákladov 15.644,92 eur. Súd mal za to, že žalobca v zmluve neposkytol jednoznačný údaj o celkovej čiastke, ktorú má žalovaná zaplatiť. Z dostupných údajov uvedených v zmluvnom formulári vyplývajú zmätočné informácie a tak spotrebiteľovi nemôže byť zrejماً celková čiastka, ktorú má uhradiť

tak ako to vyžaduje § 9 ods. 2 písm. j/ zák. č. 129/2010 Z. z. Uvedené ustanovenia s poukazom na ich nesprávnosť spôsobujú tiež nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Na základe uvedeného súd konštatoval, že zmluva neobsahuje všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., keďže v nej chýba uvedenie celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Podľa zmluvného formulára celková čiastka úveru nie je v zmluve vyčíslená. Žalobcovi pritom nič nebránilo vyčísliť, akú celkovú čiastku napokon spotrebiteľ zaplatí. Ak sa takému vyčísleniu vyhol, musí čeliť sankcii podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z. z., a to bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru.

Pre úplnosť súd podrobil úverovú zmluvu aj v zmysle § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. Nakoľko ide o konanie so slabšou stranou sporu a z úverovej zmluvy vyplývajú zmätočné informácie, s ohľadom na výšku poskytnutého úveru zaoberal sa aj povinnosťou veriteľa, t.j. žalobcu, posúdiť pred uzavretím zmluvy s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver berúc do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Zo samotnej zmluvy o úvere nevyplýva, že by žalobca postupoval s odbornou starostlivosťou a skúmal riadne bonitu žalovanej. Žalobca pritom poskytol žalovanej úver vo výške 10.000,- eur pri mesačnej splátke 162,98 eur na obdobie 96 mesiacov, čo nepredstavuje zanedbateľnú čiastku. Na základe uvedeného je zrejmé, že v prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 (pozn.: preverovanie bonity spotrebiteľa) sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 4. Súd preto s ohľadom na uvedené konštatoval, že z dôvodu nesplnenia povinnosti veriteľa skúmať bonitu dlžníka, bolo nutné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. Navyše uviedol, že nepovažoval za potrebné vyzývať dodatočne žalobcu či a ako si splnil svoju povinnosť v zmysle § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., nakoľko prieskum bonity spotrebiteľa musel podľa názoru súdu jednoznačne vyplývať z obsahu zmluvy. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a s prihliadnutím k zistenému skutkovému stavu ustálil, že v danom prípade sa jedná o hrubé porušenie povinností veriteľa konať s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, následkom čoho je, že úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov s poukazom na ust. § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. - banka nezohľadnila údaje o príjmoch a výdavkoch žalovanej, resp. z obsahu zmluvy nevyplýva, že by uvedené vôbec skúmala.

Na základe konštatovania bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru potom podľa súdu možno priznať žalobcovi iba nárok na to, čo bolo podľa zmluvy o úvere žalovanej poskytnuté, t.j. spotrebiteľský úver vo výške 10.000,- eur a po zohľadnení zaplatenej sumy 3.548,70 eur (2.348,70 eur v zmysle výpisu úhrad z aktuálneho stavu úveru, v zmysle späťvzatia žaloby 1.050,- eur uhradených do 20.10.2020 a splátku preukázanú na pojednávaní dňa 07.12.2020 vo výške 150,- eur uhradenú dňa 20.11.2020). Rozdiel predstavujúci sumu 6.451,30 eur je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi tak, ako to uviedol vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Súd žalobcovi priznal nárok na zákonný úrok z omeškania od 28.12.2019, a to v uplatnenej výške 5 % ročne z priznanej sumy do zaplatenia, a to v závislosti od žalovanou vykonaných úhrad. Pri jeho priznaní vychádzal z § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Vo zvyšku žalobu zamietol z dôvodu, že poskytnutý úver považoval za bezúročný a bez poplatkov (súd žalobcovi nepriznal uplatnené úroky a poplatky a celú žalovanou zaplatenú sumu započítal na istinu úveru).

S ohľadom na výšku priznanej pohľadávky vyhodnotil, že nie je vo finančných možnostiach žalovanej (priemerný príjem bol 700,- eur mesačne, z ktorého hradí výdavky na nájom sume 320,- eur) uhradiť dlh jednorázovo, a tak jej povolil splácať dlh v pravidelných mesačných splátkach vo výške 150,- eur, vždy k 20. dňu v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudlo rozhodnutie súdu právoplatnosť. Povinnosť uhradiť pohľadávku v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku by malo pre žalovanú a jej rodinu nepriaznivé finančné následky. Pri rozhodnutí súd vychádzal z ust. § 232 ods. 3, 4 C. s. p.

O trovách konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. Predmetom konania bolo zaplatenie sumy 9.985,13 eur s úrokom z omeškania. Žalobcovi priznal nárok na zaplatenie sumy 6.451,30 eur. Žalobca zobral žalobu v časti o zaplatenie 1.050,- eur späť, ktoré čiastočné zastavenie konania zavinila žalovaná, ktorá v tejto časti uhradila dlh po podaní žaloby. Súd žalobu zamietol v časti o zaplatenie sumy 150,- eur uhradenej dňa 20.11.2020, avšak uvedené považoval za neúspech žalovanej.

Žalobca bol tak úspešný vo výške 7.651,30 eur (6.451,30 + 1.050,- + 150,- eur). Procesný úspech žalobcu je teda vo výške 76,63 %. Procesný úspech žalovanej je vo výške 2,333,83 eur. Vzhľadom k predmetu konania je to 23,37 %. Čistý procesný úspech žalobcu s prihliadnutím na jeho procesný neúspech je vo výške 53,26 % (76,63 % - 23,37 %). Žalovaná je preto povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 53,26 %.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie žalobca prostredníctvom splnomocneného zástupcu, a to do výrokov III. a IV. z dôvodov, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil.

V prvom bode označenom „Skúmanie bonity - nepreskúmateľnosť rozhodnutia“ uviedol, že tvrdenie súdu o neskúmaní bonity klienta a tým nedodržanie konania s odbornou starostlivosťou z jeho strany je zavádzajúce. Tak ako u každého klienta, aj u tohto bola skúmaná bonita výpisom z úverového registra (SRBI) ako aj dokladov o príjme, teda boli splnené všetky podmienky na konanie v súlade so zák. č. 129/2010 Z. z. Žalobca vytýkal súdu, že porušil jeho právo na spravodlivý proces. Žalovaná skutkové tvrdenie týkajúce sa bonity klienta nepoprela. Platí teda domnienka, že skutkové tvrdenie sa považuje za pravdivé. Pokiaľ by súd mal pochybnosti o pravdivosti tohto tvrdenia, bol povinný o svojich pochybnostiach procesnú stranu poučiť. Je totiž podľa § 150 ods. 2 C. s. p. oprávnený vyzvať procesnú stranu, aby uviedla ďalšie skutkové tvrdenia. Súd však svoju povinnosť informovať ho o tom, že považuje skutočnosť dodržania bonity žalovanej za spornú neinformoval. Odňal mu tak právo riadne uplatňovať jeho procesné práva a možnosť preukázať skutočnosť, ktorú považoval za spornú. Navyše tvrdenie súdu, že skúmanie bonity má vyplývať priamo z uzatvorenej zmluvy o úvere je v rozpore s platnou legislatívou, nakoľko zo žiadneho zákonného ustanovenia takáto podmienka nevyplýva. Rozhodnutie súdu je tak pre neho prekvapivé. Tiež sa domnieval, že rozsudok súdu je nepreskúmateľný, a to z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia. Súd však nešpecifikoval, ako k uvedenému záveru dospel, nakoľko na objasnenie týchto skutočností ani nevykonal dokazovanie. V druhom bode označenom „Celková čiastka úveru a RPMN“ mal žalobca za to, že závery súdu, že úverová zmluva neobsahovala údaj o celkovej čiastke nie sú správne. Uviedol, že presne vyčíslil celkovú sumu úveru, ktorú má žalovaná zaplatiť v zmluve, kde je jasne a správne vyčíslená celková čiastka úveru. V bode 2.2 zmluvy je uvedená explicitne celková čiastka, ktorú má klient uhradiť, pričom uvedená suma je uvedená zvýrazneným písmom. Nejedná sa o celkové náklady, tak ako to uviedol súd. Celková čiastka, ktorú má klient zaplatiť, predstavuje sumu 15.644,92 eur, pričom správnosť jej overenia možno dosiahnuť aj súčtom jednotlivých splátok uvedených v zmluve. V bode 2.3. zmluvy o úvere je uvedený rozpis jednotlivých splátok úveru, z ktorého vyplýva, že splátka č. 1 až 95 je v sume 162,98 eur a splátka č. 96 je v sume 161,82 eur a teda súčtom jednotlivých splátok sa dopracuje k celkovej čiastke, ktorú má žalovaná uhradiť v sume 16.644,92 eur (správne 15.644,92 eur - poznámka odvolacieho súdu). Žalobca trval na tom, že zmluva o úvere obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti a celková suma úveru je uvedená v správnej výške. Mal za to, že spotrebiteľ nebol spochybnený v možnosti posúdiť rozsah svojho záväzku, nakoľko poznal údaje o výške úveru, vedel, koľko bude nakoniec musieť zaplatiť a prijatím úveru s takýmito podmienkami súhlasil. Vo vzťahu k správnosti výšky RPMN uvedenej v zmluve žalobca uviedol, že konajúci súd v odôvodnení rozhodnutia neuviedol, ako k svojim záverom dospel, neuviedol výšku RPMN, ktorá je správna podľa vstupných údajov získaných zo zmluvy a neuviedol ani spôsob výpočtu, ktorým dospel k záveru, že RPMN nie je správna. V tejto časti považoval rozhodnutie za arbitrárne a nepreskúmateľné. Jeho výpočet RPMN pritom zohľadnil všetky predpoklady RPMN uvedené v samotnej zmluve. Ak celková suma, ktorú mala žalovaná uhradiť je v zmluve uvedená v správnej výške, možno vyvodiť záver, že aj výška RPMN je v správnej výške, pričom súd nepreukázal opak.

Vzhľadom na uvedené žalobca žiadal súd, aby podľa ust. § 389 C. s. p. zrušil prvostupňové rozhodnutie a vrátil vec na nové prejednanie súdu prvej inštancie, alebo aby odvolací súd podľa § 388 C. s. p. zmenil prvostupňové rozhodnutie tak, že žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovie a zaviazže žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení zo dňa 03.02.2021 s odvolaním žalobcu nesúhlasila, konanie okresného súdu považovala za správne a preto žiadala, aby krajský súd odvolanie žalobcu zamietol v celom rozsahu.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 C. s. p.) oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C. s. p.) a že odvolateľ

použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 C. s. p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 a contrario C. s. p.) a rozsudok okresného súdu v napadnutej časti vo výrokoch III. a IV. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 389 ods. 1 písm. b/, 391 ods. 1 C. s. p.) z nasledovných dôvodov:

5. S prihliadnutím k rozsahu odvolania žalobcu bol predmetom prieskumu odvolacieho súdu rozsudok okresného súdu ohľadom výroku III., ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol a súvisiaci výrok IV. o trovách konania. Vo výrokoch I. a II. zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý lebo nebol napadnutý odvolaním.

6. S poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobcu bolo potrebné posúdiť či súd prvej inštancie vec správne skutkovo a právne posúdil, keď považoval spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. písm. b/ zák. č. 129/2010 Z. z. nakoľko zmluva obsahuje nesprávny údaj o celkovej čiastke, ktorú mala žalovaná zaplatiť a aj nesprávny údaj o výške RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j/ zák. č. 129/2010 Z. z.) a taktiež aj podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. v súvislosti s tým, či na základe § 7 ods. 1 a § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. dospel k správnej závere o hrubom porušení povinností veriteľa konať s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

7. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie v tom, že posudzovaná zmluva má povahu spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj že ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., pričom žalobca vystupoval v postavení dodávateľa a žalovaný v postavení spotrebiteľa.

8. Pre spotrebiteľský úver sa v zák. č. 129/2010 Z. z. z hľadiska formálnych náležitostí vyžaduje písomná forma zmluvy a obsahové náležitosti zmluvy sú vymedzené v § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. Ustanovenie § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. vymedzuje prípady, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ide vlastne o špeciálnu právnu úpravu absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Tým, že zákon nedodržiava iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti zmluvy.

9. Osobitná úprava spotrebiteľských úverov je vo svojich ustanoveniach striktná a prísna, pokiaľ požaduje ako nevyhnutnú súčasť každej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedenie všetkých obligatórnych náležitostí vymienených *expressis verbis* ustanovením § 9 ods. 2 písm. a/ - y/ zák. č. 129/2010 Z. z. pričom neuviedenie, resp. aj nesprávne, zmätočné, neúplné alebo nezrozumiteľné uvedenie niektorej zo zákona požadovaných obligatórnych náležitostí má rovnaký následok vyplývajúci zo zákona, konkrétne z ust. § 11 zák. č. 129/2010 Z. z. akoby v zmluve takýto údaj nebol obsiahnutý vôbec.

10. V súvislosti s námietkou žalobcu v odvolaní, že v zmluve (bod 2.2) bola jasne a správne vyčíslená celková čiastka úveru a to suma 15.644,92 eur, pričom správnosť jej overenia možno dosiahnuť aj súčtom jednotlivých splátok uvedených v zmluve a poukazujúc aj na bod 2.3 zmluvy, odvolací súd sa oboznámil s obsahom spisu a najmä zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 26.09.2016 uzavretou medzi žalobcom a žalovanou. Z tejto mal zistené v rámci bodu 2.2 označenom ako Základné parametre úveru nasledovné: druh spotrebiteľského úveru - bezúčelový úver, výška schváleného úveru - 10.000,- eur, počet mesačných splátok - 96 mesiacov, termín konečnej splatnosti úveru - 20.09.2024, - výška mesačnej splátky - 162,98 eur/mesiac, výška poslednej mesačnej splátky - 161,82 eur, fixná úroková sadzba - 9,90 % p.a., RPMN Banky - 12,90 % p.a, priemerná RPMN na trhu v % - 10,10 % p.a., celková čiastka, ktorú má klient zaplatiť - 15.644,92 eur, splatnosť prvej mesačnej splátky - 20.10.2016. V bode 2.3 zmluvy boli uvedené termíny splatnosti a rozpis započítania jednotlivých splátok na istinu, úroky, poistenie a poplatky s uvedením zostatku istiny po započítaní každej splátky pri splácaní úveru v zmysle ZoÚ.

11. Vzhľadom na tieto údaje je podľa odvolacieho súdu v zmluve o úvere uvedená celková čiastka, ktorú mala žalovaná zaplatiť v sume 15.644,92 eur, ktorá aj podľa výpočtu (162,98 eur x 95 splátok = 15.483,10 eur + posledná splátka 161,82 eur = 15.644,92 eur) predstavuje zhodnú sumu. Okrem toho v bode 2.3. zmluvy o úvere je uvedený rozpis jednotlivých splátok úveru, z ktorého súčtu tiež uvedená

suma vyplýva. Záver okresného súdu o nesprávnom údaji o celkovej čiastke úveru ako obligatórnej náležitosti zmluvy o úvere preto považoval odvolací súd za nesprávny. Pokiaľ mal s uvedeným súvisieť aj záver o nesprávnom údaji o výške RPMN, nakoľko to z odôvodnenia rozhodnutia nebolo vyslovene zrejmé, tak nesprávny záver sa týka aj uvedeného.

12. Ohľadom posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver okresný súd rozhodnutie odôvodnil tým, že zo samotnej zmluvy o úvere nevyplýva, že by žalobca postupoval s odbornou starostlivosťou a skúmal riadne bonitu žalovanej. Navyše konštatoval, že nepovažoval za potrebné vyzývať dodatočne žalobcu či a ako si splnil svoju povinnosť v zmysle § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. nakoľko prieskum bonity spotrebiteľa musel jednoznačne vyplývať z obsahu zmluvy.

13. Žalobca v odvolaní vytýkal súdu, že porušil jeho právo na spravodlivý proces pretože žalovaný skutkové tvrdenie týkajúce sa bonity klienta nepoprel. Pokiaľ by súd mal pochybnosti o pravdivosti tohto tvrdenia, bol povinný o svojich pochybnostiach procesnú stranu poučiť. Súd mu tak odňal právo riadne uplatňovať jeho procesné práva a možnosť preukázať skutočnosť, ktorú považoval za spornú. Navyše tvrdenie súdu, že skúmanie bonity má vyplývať priamo z uzatvorenej zmluvy o úvere je v rozpore s platnou legislatívou, nakoľko zo žiadneho zákonného ustanovenia takáto podmienka nevyplýva.

14. Ustanovenie § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. zakotvuje povinnosť veriteľa skúmať bonitu spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou, pričom ust. § 7 ods. 2 ďalej špecifikuje len to, že veriteľ je oprávnený žiadať údaje od spotrebiteľa a využívať údaje z databázy. Porušenie uvedenej povinnosti je v § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. sankcionované len tým, že veriteľ nie je oprávnený požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Na základe uvedených ustanovení zákona je zrejmé, že veriteľ má povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa, pričom vzhľadom na požiadavku odbornej starostlivosti je aj veriteľ povinný subjektívne údaje poskytnuté spotrebiteľom overiť minimálne u zamestnávateľa a zistené údaje konfrontovať s údajmi z verejne dostupných databáz (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018 zo dňa 25.07.2018).

15. Ust. § 150 C. s p. zakotvuje jedno zo základných procesných povinností strán sporu, a to povinnosť tvrdiť. Stranu sporu zaťažuje bremeno tvrdenia, pričom schopnosť strany uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom je predpokladom pre úspech v spore. V sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, no súd však má možnosť v materiálnom zmysle určitej korekcie, keď môže vyzvať strany na doplnenie skutkových tvrdení (§ 150 ods. 2 C. s. p.), výnimočne môže vykonať dôkaz, ktorý strany nenavrhli a takto zistiť skutočnosť, ktorá nebola stranami tvrdená (§ 185 ods. 2 a 3), prípadne sa môže výnimočne odkloniť od zhodných tvrdení strán (§ 186 ods. 2). Tento materiálny korektív však nemôže nahrádzať procesnú aktivitu strán a ich povinnosť tvrdiť. Jeho účelom je v rozumnej miere zmierniť prísne formálne následky nesplnenia povinnosť tvrdiť. Každý má totiž tvrdiť v zásade tie právne skutočnosti, ktoré spôsobujú vznik jeho nároku alebo zánik jeho povinnosti. Rozhodujúce skutkové tvrdenia uvedené v žalobe (§ 132 ods. 1 C. s. p.) majú osobitný význam a spolu so žalobným návrhom tvoria obsah žaloby, ktorý nie je determinovaný každým jednotlivým tvrdením žalobcu, ale celkovou súdržnosťou skutkového deja, ktorý žalobca uvádza. Povinnosť tvrdiť podstatné a rozhodujúce skutočnosti znamená, že je potrebné uviesť všetko to, čo je obsiahnuté v skutkovej podstate hmotno-právnej normy. Povinnosť tvrdiť podstatné a rozhodujúce skutočnosti sa v právnej teórii označuje ako povinnosť substancovane tvrdiť, resp. povinnosť uviesť substancované tvrdenia. Často však niet pevnej hranice pre rozpoznanie, či je predložené skutkové tvrdenie dostatočne substancované alebo nie. Riešenie je v konkrétnom prípade potrebné vyvodiť zo zásad, na ktorých je sporové konanie postavené (na jednej strane prejednací princíp, na druhej strane princíp materiálneho civilného procesu) (z uznesenia Krajského súdu Trnava sp. zn. 9CoCsp/35/2020 z 15.12.2020).

16. Odvolací súd sa v prvom rade nestotožňuje so záverom okresného súdu, že prieskum bonity spotrebiteľa má vyplývať z obsahu zmluvy. Uvedené nie je zrejmé z ust. § 9 zák. č. 129/2010 Z. z., ktoré stanovuje obligatórne náležitosti zmluvy o úvere, prípadne ust. § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. týkajúce sa posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Okrem toho oboznámiac sa z obsahom spisu konštatuje, že tvrdenia žalobcu ohľadom preverovania bonity klienta - žalovanej neboli súčasťou žaloby. Žalovaná sa v konaní vyjadrovala len k ňou vykonaným úhradám a pomerom umožňujúcim jej splácať žalovanú sumu v splátkach po 150,- eur mesačne. Bolo by zrejme príliš formalistické, aby žalobca v žalobe za účelom úspechu v spore uvádzal všetky konkrétne skutkové tvrdenia týkajúce sa splnenia jeho povinností, napr. v súvislosti s tým, že zmluva obsahuje všetky

obligatórne náležitosti predpokladané zákonom, prípadne že si splnil povinnosti z toho zákona mu vyplývajúce, ak mal za to, že zmluva je uzavretá v súlade so zákonom. Ak súd prvej inštancie mal za to, že medzi rozhodujúce skutočnosti, resp. podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia patrí i tvrdenie žalobcu o tom, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., mal za účelom zistenia týchto podstatných a rozhodujúcich skutočností požiadať žalobcu o ďalšie skutkové tvrdenia (§ 150 ods. 2 C. s. p.), ak práve na uvedených tvrdeniach mienil rozhodnutie založiť. Je totiž povinnosťou skôr, ako v sporovom konaní pristúpi k vykonávaniu dôkazov, identifikovať, ktoré skutkové tvrdenia strán sú sporné a ktoré sú nesporné. To, či si žalobca svoju povinnosť v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. splnil alebo nie, nemohol prvoinštančný súd vyhodnotiť ako sporné či nesporné tvrdenie, ak uvedené skutkové tvrdenie nebolo v žalobe uvedené. Ak teda bol toho názoru, že ide o také podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenie, ktoré má podstatný vplyv na výsledok konania mal tak žalobcu ešte pred prejednaním sporu na pojednávaní vyzvať, aby doplnil žalobu v tejto súvislosti o ďalšie skutkové tvrdenia v zmysle ust. § 150 ods. 2 C. s. p., ktoré by preukazovali splnenie jeho povinnosti ako veriteľa v zmysle § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. Súd tak nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jeho patriace procesné práva a to v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolanie žalobcu preto považoval odvolací súd za dôvodné aj v tejto časti.

17. S poukazom na vyššie uvedené bolo potom nevyhnutným, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo výroku III. a v závislom výroku IV. o náhrade trov konania zrušil (§ 389 ods. 1 písm. b/ C. s. p.) a vec vrátil súdu prvej inštancie v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 C. s. p.).

18. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude vyzvať žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení ohľadom jeho konania pri poskytnutí úveru s odbornou starostlivosťou zakotvenou v § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. a to v zmysle ust. § 150 ods. 2 C. s. p. Následne aj umožniť žalovanej sa k doplneniu vyjadriť. Opakovane tak posúdiť žalobu žalobcu ohľadom zvyšnej časti a vo veci znovu rozhodnúť, pričom rozhodnutie náležite v súlade s § 220 ods. 2 C. s. p. odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C. s. p.).

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).